

HIREK

0000

Névtelen levélírók büntetése.

A háborus években a drágaság után legjobban elterjedt a névtelen levélírás divatja, különösen azok közt a polgári rendű katonáink között, akiket „viszás házaselek” néven ismer a válóper-irodalom. Ismeretlen tettes ellen ilyen névtelen levelek írása miatt tettes panaszt a bíróságnál *Weicht Anna*, *Kéri Ilona* és *Arató Mariska* azt is panaszolván, hogy az oesmányabbnál oesmányabb szavakat és rágalmakat tartalmazó levelek mellett egy-egy szemérmetlen helyzetben lévő nőt ábrázoló litografált rajz is mellékelve szokott lenni.

Az eljárás megindult, a rendőrség nyomozott iz az ügyben, de eredményt azért nem tudott elérni, mert az ismeretlen tettes ezáltal szorosabban ragaszkodott az ismeretlenség homályához, mint a rendőri rovatban való esetleges fényeskedéshez. A gyanu a gyanúsítottakról lehámlott, az írások sehogysé paszoltak. Mindazáltal az iratok a járásbíróhoz tették át, ahol *Somlyódy István*, a járásbíró vezetje a névtelen levélírás járványszerű fellépésére való tekintetből az ügyet maga tárgyalta.

Megállapította *Somlyódy*, hogy ugyanazzal a kézírással írt leveleket ugyanakkor többen is kaptak úgy Szegeden, mint a harc-téren lévők. *Belle Ferenc* kir. törvényszéki írásszakértő jelenlétében megállapított az íráspróbákból az is, hogy a névtelen leveleket nem *Kenderessi Szabó Jenőné*, *Antalfy Etelka*, a rendőrség által gyanuba vett vádlott írta, hanem ez írta barátnőjével, *Gárgyán Etelka*, *Ördög Istvánnéval*, aki ép úgy haragosa volt a panaszosoknak, mint *Kenderessiné*.

A vádlottak körömszakadásig tagadták a vádat, de írásszakértő speciális tudása és az ellenségeskedésben élő rokonságból került tanuk vallomásának összetett bizonyítéka alatt a bíróság megállapította a vádlottak bűnösségét és őket a becsület védelméről szóló új törvény alapján fejenként összbüntetésül 3–3 hónapi fogházra ítélte. Súlyosító körülményül vette a bíróság, hogy gyűlöletükben még a harc-téren lévő katonaférjeknek is névtelen leveleket küldözgettek és ezzel azok harc-készségét nyilvánvalóan csökkentették. Elmarasztalta a névtelen hősnőket az okozott több száz koronát tevő perköltségben is. Mindkét vádlott a büntetés enyhítése miatt fölébbezett.

— **Időjárás.** Változékony idő várható, sok helyütt csapadékkal és nyugat felől hőszüvedéssel.

SÜRGÖNYPROGNOZIS: Változékony, sok helyütt csapadék, hűvösebb. Déli hőmérséklet 17.2 fok Celsius.

— **A királyi pár Budapesten.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A Bud. Tud. jelenti: A királyi pár pénteken délután 2 órakor a nyugati pályaudvaron érkezett meg Budapestre. Gróf Tisza István miniszterelnök egészen Pozsonyig a királyi pár elé utazott és ott felszállott a különvonatra. Utközben a király hosszabb magánkihallgatáson fogadta a miniszterelnököt.

A nyugati pályaudvarra való megérkezésekor a királyi párt *Bárczy István* polgármester, dr. *Boda Dezső* főkapitány és *Ötner* üzletvezető fogadták. A király *Bárczyval* élelmezési kérdésekről beszélgetett, majd a királynéval együtt a megjelentek közül többet megszólított. Ezután udvari autóval a várba hajtottak.

Délután 4 órakor a király az egyetem tisztelegő küldöttségét fogadta. Később *Balogh Jenő* igazságügyminisztert és gróf

Szeged—Csongrádi takarékpénztár

új részvényei

előnyös árfolyamon

kaphatók:

Mag R. Miksa

bank- és váltóüzletében Szeged.

Tornyai János.

Budapest, április 13.

A napokban nyílik meg *Tornyai* kiállítása az Ernszt muzeumban. Ismét érdemeiket gyarapítják *Ernszték*, mert megértéssel lehetővé tették, hogy végre viszontláthatjuk ezt a jelentékeny művészt és hogy a közönség fogékony része ezt a gyűjteményes kiállítást az őt megérdemlő figyelemben részesítheti.

„Egyébként *Mártély* olyan mint volt, főnségesen szép” — így írt nekem *Tornyai* festőművész az ősszel. És invitált is, hogy: „Gyönyörködjünk együtt a nagy magyar alföldi pusztá fölött lélegző mélységes szent esőndben.” — El is határoztuk hamarosan a többi jó barátokkal együtt a mártélyi kirándulást, hogy meglepjük művésztünket házában. Körülményes utazás és gyalogolás, szegedi és hódmezővásárhelyi tartózkodás után végre is elérkeztünk az ő mártélyi kuriája elé. *Tornyai János* egyszerű, patriarchálisan nyugalmas otthonához. Majdnem parasztház: csak a nagy, széles műterem-ablak és a még késő ősszel is nyíló virágbokrok árulják el, hogy széplelkű művész a gazdája. A nagy, impozáns esőnd üdvözölt bennünket minden oldalról, egyedül áll a hajlék, köröskörül mindenütt az alföldi pusztá; csak éles szemmel látom meg amott a zöldesbarna füzesek mögött *pihenő* Tiszát. Nyugodt vonalak, boldog a szem, amerer csak néz.

Előbénk lépett *Tornyai János*, a meleg, nyájashangu, mélyszívű, jóságos ember és gondolkodó poéta-festőnk. Nehány év előtt

szakadt el tőlünk, hogy egészen mártélyi lehessen, hogy ott, nagy magányában csakis a művészetet szolgálja. Nem külsőség ez nála, hogy itt él évek óta; lelki szükséglete és a kedélye is úgy kívánta, hogy a művészete forrásánál éljen. Isteni biztossággal megérezte, hogy csakis itt érheti őt az a varázslatos esoda, ami a többi, a világban élő mestertember festőket elkerüli. A legnagyobb, amit ő mint művészember produkálhat, csakis künn a természetben, szent komolysággal jöhet létre. Hisz tudjuk pl. a nagy *Segantini*ről is, aki minden időkre szóló örök művészetet adott hogy még nagy kompozíciós képeit is fönn a glecserek közt, azok közvetlen hatása alatt fejezte be.

Egyénisége szabad marad a különböző konfúziók közben, nem kutat semmiféle divatos izmusos (futurizmus, kubizmus) művészeti irányban, mindig tisztán lát, önálló egyéniség marad. Csak egy nálánál erősebb hatalmat ismer, a természetet, ez előtt aztán megalázkodik, földig hajlik, belesemmisíti a lelkét, hogy a képeiben újból föléledjen. A természet az ő művészetének hatalma. Vándorlegény módjára végig kalandozza az egész pusztát, fölfedezi annak minden rágyogó és tompított tónusát, erőteljes és lauskadt, friss és kopott hangulatát. Harmóniákat gyűjt lépten-nyomon, minden egyes őszintén letett benyomás egy egész elvont akadémia bizonytalanságát szünteti meg. Általa ismerjük meg teljes megkapó pompájában, egyszerűségében és változataiban, az igazi magyar pusztát; semmiféle affektálf

műterem-gavallér-festő így nem adhatja, annak karakterét, temperamentumát. Öntudatlanul, fokozatosan, észrevétlenül költője lett intim környezetének, megérezte annak főnségét teljességében. Meglátja és lelkesedéssel ábrázolja, a miért áhitattal rajong. Nem leplezett féligazság, amit mond, mert tökéletes egészében ismeri az ő igazságát, a természetet. Azt mutatja minden képe.

A mártélyi pusztá nyugodtan, változatlanul biztos horizontja adja meg pikturájának is a fölényes biztosságát, ismeri az utat odáig, mozdulatlan természeti törvények az ő szimbolumai, amik irányítják. Szóval nem véletlenségek adják művészetének karakterét, hanem a tiszta egyéni komolyság, abból fejlődik csodálatosan erős művészeti meggyőződése a legjelentékenyebbé.

Ilyennek ismertem meg a mártélyi *Tornyai Jánost*, ezt a melegsívű, előkelően szerény, végtelen jóságú, érdemes művészt. Azt hiszem, sőt biztos vagyok benne, hogy a jelen kiállításával eléri azt, hogy a közönség műértő része teljesen csatlakozik művész fölfogásához. A másik nagy siker, ami a legnagyobb, amit magyar művész életében egyáltalán elérhet, az, hogy hűséggel, szeretettel festette meg a mi magyar pusztánkat olyannak, ahogy lelkünkbe, szívünkbe vésődött; annak minden poézisét. Mert *Tornyai*: „egyre újból hallja, az ő saját környezetének, a mindenségnek azt a nagyszerűen igaz, fenséges szép zenéjét, amit kifejezni alig, csak érezni lehet.”

Schulhof Aranka.